

Februar 2022

LAV EFFEKT PÅ ARBEJDSUDBUD OG MINIMAL RISIKO FOR LØNPRES VED LAVERE BELØBSGRÆNSE

Analyse udarbejdet af
cheføkonom Jens Hjarsbech

Partnerskab for Bæredygtig Globalisering

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDBUDSKABER

- Debatten om udenlandsk arbejdskraft kredser næsten udelukkende om den såkaldte beløbsordning, og retorikken herom virker til tider ude af proportioner. For der er ikke meget, der tyder på, at en lavere beløbsgrænse vil føre til lønkonkurrence for de lavestlønnede – ej heller at det vil være en mirakelkur over for den store mangel på arbejdskraft.
- For det første udgør personer på beløbsordningen kun 5.900 personer, svarende til 2,5 pct. af de udenlandske arbejdstagere i Danmark, der kommer fra Norden og EU.
- For det andet er personer på beløbsgrænsen oftere ansat i højere lønnede brancher end personer fra Norden og EU.
- For det tredje er det kun ca. en femtedel af personerne på beløbsordningen, der modtager en løn tæt på beløbsgrænsen.
- Så selvom en lavere beløbsgrænse kan give et mindre bidrag til det danske arbejdsmarked, kan det langt fra løse hele problemet med mangel på arbejdskraft, og omvendt er frygten for løntrykkeri overdrevet.
- Vi bør nuancere debatten om den udenlandske arbejdskraft og udvide vores fokus til også at se på andre ordninger, som fx den relaterede fast-trackordning, der har overhalet beløbsordningen under coronakrisen.
- Her er der en god nyhed i regeringens nylige aftale (som der dog ikke er flertal for). Her aftales det nemlig at gøre det muligt for virksomheder med 10 eller flere ansatte at blive certificeret, i stedet for den nuværende grænse på 20 ansatte. Det vil give muligheden for at blive certificeret for 11.500 flere virksomheder, svarende til 3,6 pct. af de samlede virksomheder og 7,1 pct. af beskæftigelsen.

PERSONER PÅ BELØBSORDNINGEN ARBEJDER I HØJERE LØNNEDE BRANCHER END EU-BORGERE

Regeringen indgik for nylig en politisk aftale om en ny midlertidig supplerende beløbsordning, som skal gøre det nemmere at tiltrække arbejdskraft fra lande uden for EU. Ordningen skal have en beløbsgrænse på 375.000 kroner årligt i en afgrænset periode på kun to år. Den eksisterende beløbsordning har en beløbsgrænse på 448.000 kr. årligt. Aftalen er dog ikke sikker på at blive vedtaget i folketinget, da der ikke er flertal bag aftalen. Parallelt hermed har de blå partier, V, K, LA og NB spillet ud med deres eget forslag til en ændring af beløbsgrænsen. Partierne vil sænke beløbsgrænsen permanent til 360.000 kr. årligt. Dette skal dog ifølge en artikel på dr.dk ikke gælde "muslimske lande i Nordafrika og Mellemøsten".¹

Debatten om udenlandsk arbejdskraft generelt og om beløbsordningen specifikt er altså slet ikke overstået. Mens arbejdsgiverne argumenterer for, at en lavere beløbsgrænse kan være med til at

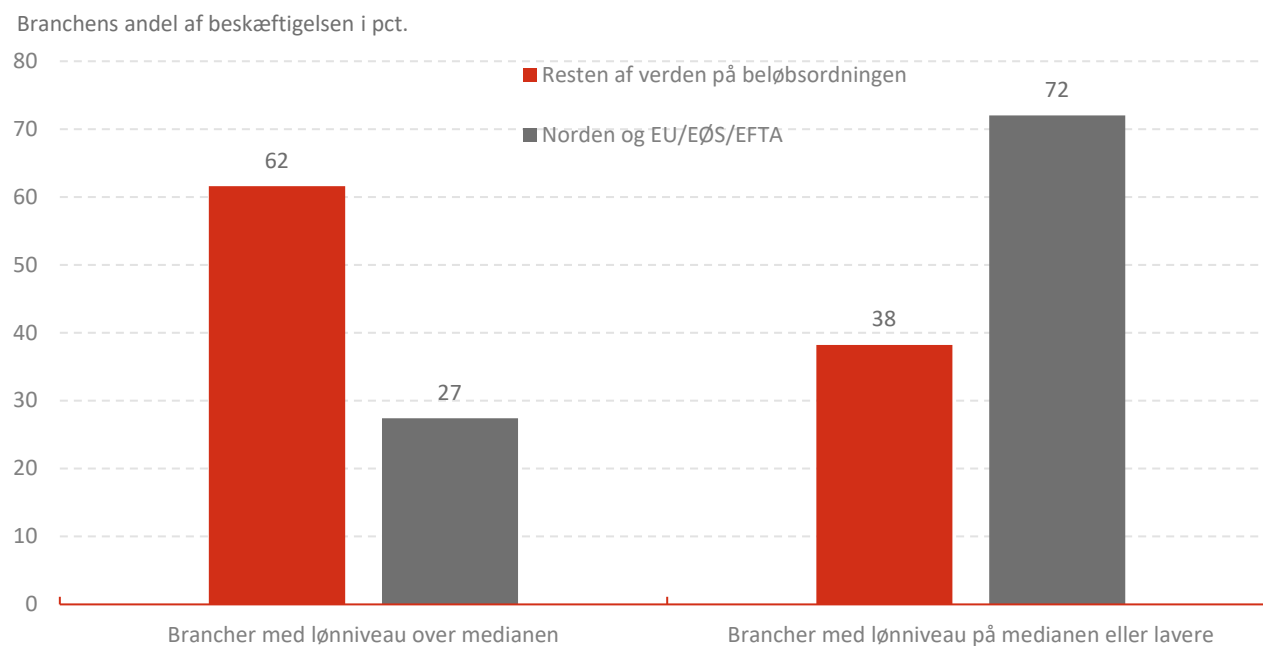
¹ [Borgerlige partier vil have flere hænder til Danmark, men ikke alle landes arbejdskraft er velkommen | Politik | DR](#)

afhjælpe den store mangel på arbejdskraft, som danske virksomheder og offentlige arbejdspladser oplever i øjeblikket, argumenterer arbejdstagerne for, at en lavere beløbsgrænse udsætter danske arbejdere for et lønpres fra lavtlønnet arbejdskraft fra udlandet. Derfor argumenterer arbejdstagerne for, at virksomhederne skal rekruttere fra EU-lande i stedet, der som bekendt har let adgang til det danske arbejdsmarked pga. den frie bevægelighed i EU.

For at få proportionerne på plads, så har der været 279.000 erhvervsindvandrere i job i Danmark i løbet af 2021 til og med oktober (ikke medregnet flygtninge og indvandrere, der ikke har beskæftigelse eller studie som opholdsgrundlag). Heraf kom 37.400 fra nordiske lande og 196.300 var fra et EU/EØS/EFTA-land uden for Norden. 45.300 var fra andre lande. Af disse 45.300 var 5.900 på beløbsordningen.² Antallet af personer på beløbsordningen var altså 2,5 pct. af antallet fra Norden og EU/EØS/EFTA.³

Personer på beløbsordningen arbejder i øvrigt oftere i brancher med relativt høje lønninger end personer fra EU. 62 pct. af personerne på beløbsordningen i løbet af 2021 arbejder i en branche, der har en gennemsnitsløn over medianen på tværs af brancher. Omvendt har 72 pct. af personerne fra Norden og EU/EØS/EFTA arbejdet i brancher med lønninger, der ligger på eller under medianlønnen på tværs af brancher, jf. figur 1.

FIGUR 1: PERSONER PÅ BELØBSORDNINGEN ARBEJDERE OFTE I HØJERE LØNNEDE BRANCHER END EU-BORGERE

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Note: Beskæftigelsestal for januar til oktober 2021. Timeløn målt som fortjeneste pr. præsteret time i 2019

Branchen med den højeste gennemsnitlige timeløn er *finansierings- og forsikringsbranchen*. Og mens 6,2 pct. af de beskæftigede på beløbsordningen i 2021 arbejdede i denne branche, var det kun 1,7 pct. af EU-arbejdskraften i Danmark, der arbejdede i branchen, jf. figur 2. Endnu mere

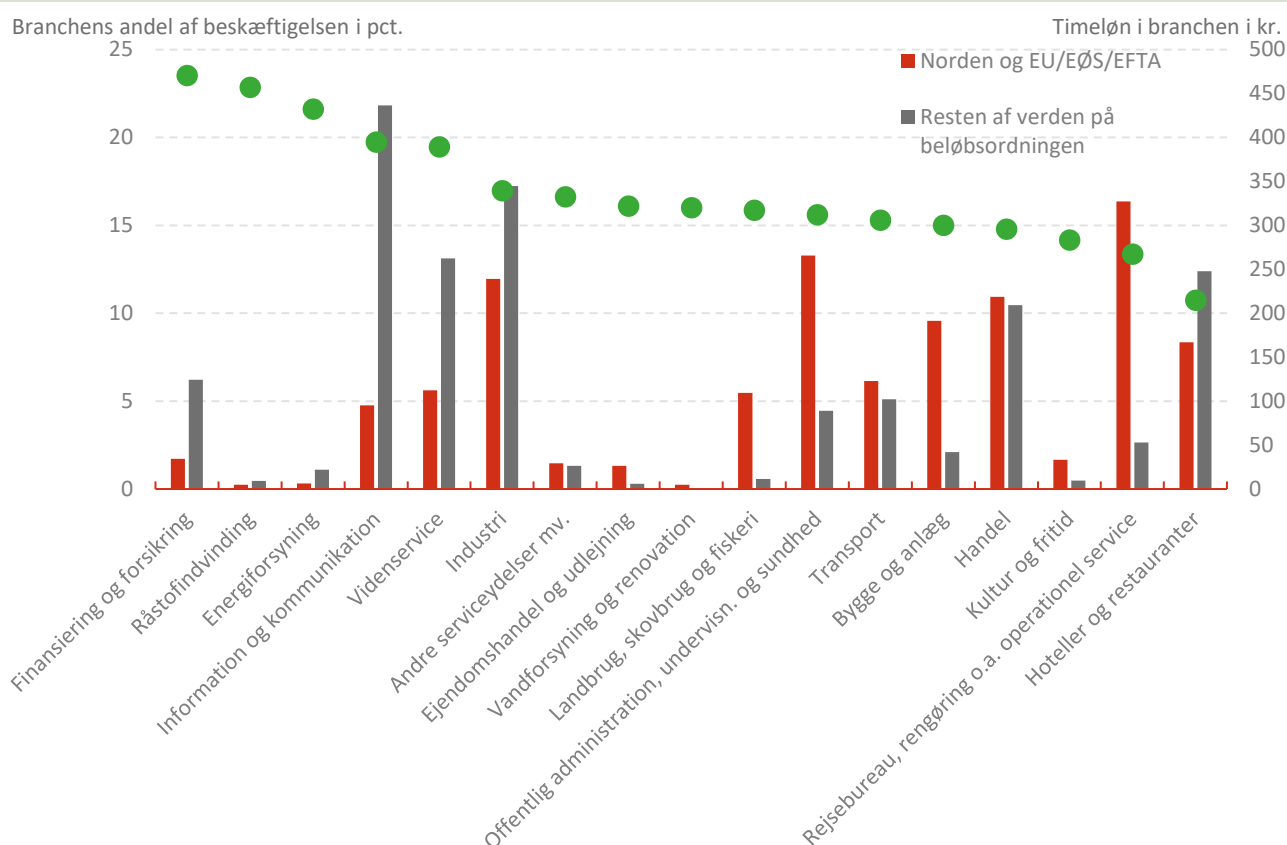
² Kilde: Jobindsats.dk

³ Måler vi som fuldtidsbeskæftigede er de tilsvarende tal: 180.300 erhvervsindvandrere i job i Danmark i løbet af 2021 til og med oktober (ikke medregnet flygtninge og indvandrere, der ikke har beskæftigelse eller studie som opholdsgrundlag). Heraf kom 25.900 fra nordiske lande og 122.300 var fra et EU/EØS/EFTA-land uden for Norden. 32.000 var fra andre lande. Af disse 32.000 var 4.900 på beløbsordningen. Antallet af personer på beløbsordningen var altså 2,7 pct. af antallet fra Norden og EU/EØS/EFTA .

udtalt er det inden for *Information og kommunikation*, der har den fjerdehøjeste timeløn. Heri arbejdede 21,8 pct. af personerne på beløbsordningen, mens det kun var 4,8 pct. af EU-borgerne, der arbejdede i denne branche i Danmark.

I den anden ende af skalaen ligger branchen *operationel service*, der bl.a. omfatter rengøring. Branchen har den anden laveste timeløn, men beskæftigede 16,4 pct. af EU-borgerne på det danske arbejdsmarked i 2021 mod kun 2,6 pct. af personerne på beløbsordningen, jf. figur 2. Den eneste branche, der for alvor bryder med dette mønster, er hotel- og restaurationsbranchen, der er den lavest lønnede branche. Heri arbejdede 12,4 pct. af personerne på beløbsordningen mod 8,4 pct. af EU-arbejdskraften i 2021.

FIGUR 2: PERSONER PÅ BELØBSORDNINGEN ARBEJDERE OFTE I HØJERE LØNNEDE BRANCHER END EU-BORGERE

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Note: Beskæftigelsestal for januar til oktober 2021. Timeløn målt som fortjeneste pr. præsteret time i 2019

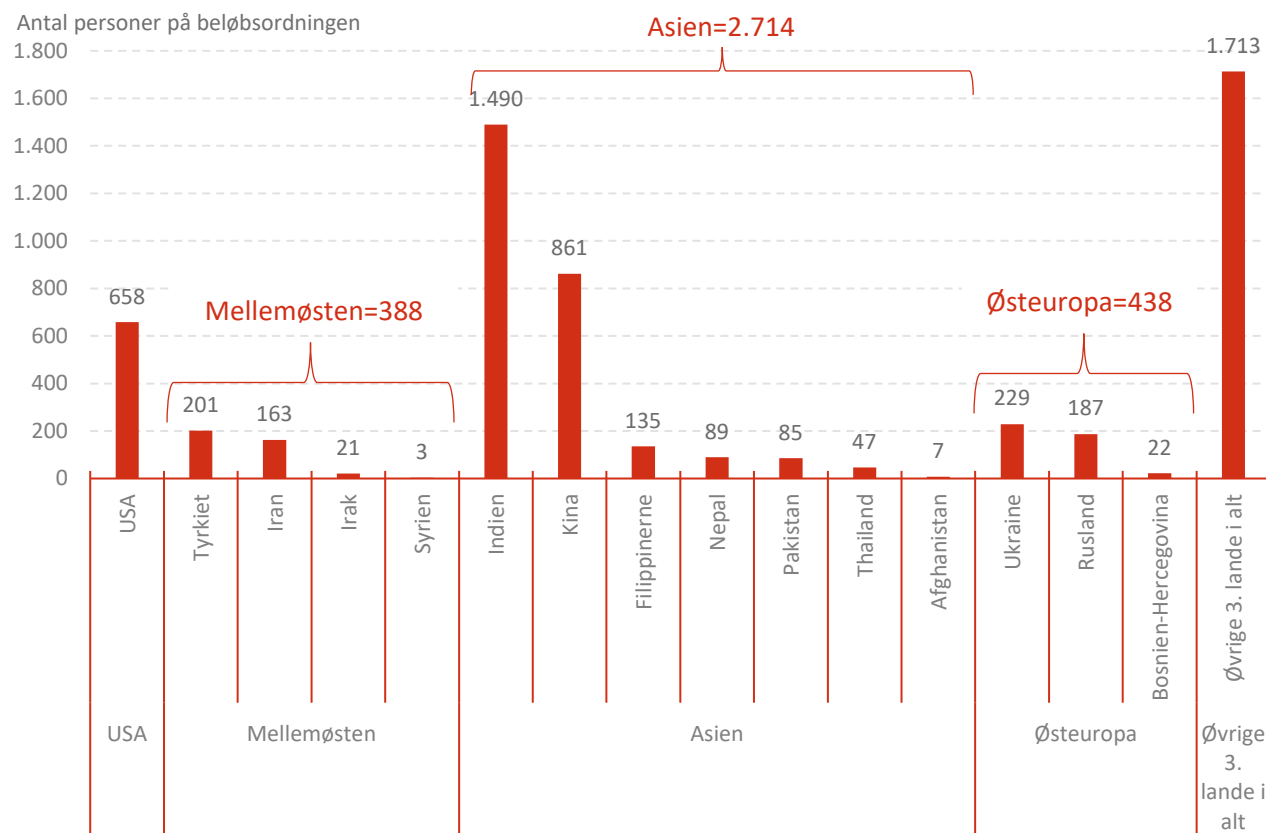
Flest personer fra Asien på beløbsordningen – og særligt fra Indien

Vi deler nu personerne på beløbsordningen op i verdensdele, men tallene fra jobindsats indeholder ikke data for alle lande, bl.a. fordi der er mange lande, hvorfra der er meget få personer beskæftiget i Danmark. Vi kan derfor kun lave følgende opdeling: **Mellemøsten** dækker landene Tyrkiet, Irak, Iran og Syrien. **Østeuropa** dækker Rusland, Ukraine og Bosnien-Hercegovina. **Asien** dækker landene Afghanistan, Indien, Kina, Nepal, Pakistan, Filippinerne og Thailand. Alle andre lande uden for Norden/EU/ØES/EFTA og USA ligger i **Øvrige 3. lande i alt**.

Der har været flest personer fra Asien på beløbsordningen i 2021, og Indien er klart det 3. land, der har været flest personer fra, jf. figur 3. Dernæst kommer Kina og USA med hhv. 831 og 658 personer, mens der samlet set fra Mellemøsten (af de lande, der kan identificeres) samlet set kun

har været 388 personer på beløbsordningen i løbet af 2021, jf. figur 3.

FIGUR 3: FLEST PERSONER FRA ASIEN PÅ BELØBSORDNINGEN

Kilde: Jobindsats.dk

Note: Beskæftigelsestal for januar til oktober 2021

Stort set samme mønster fra de forskellige verdensdele

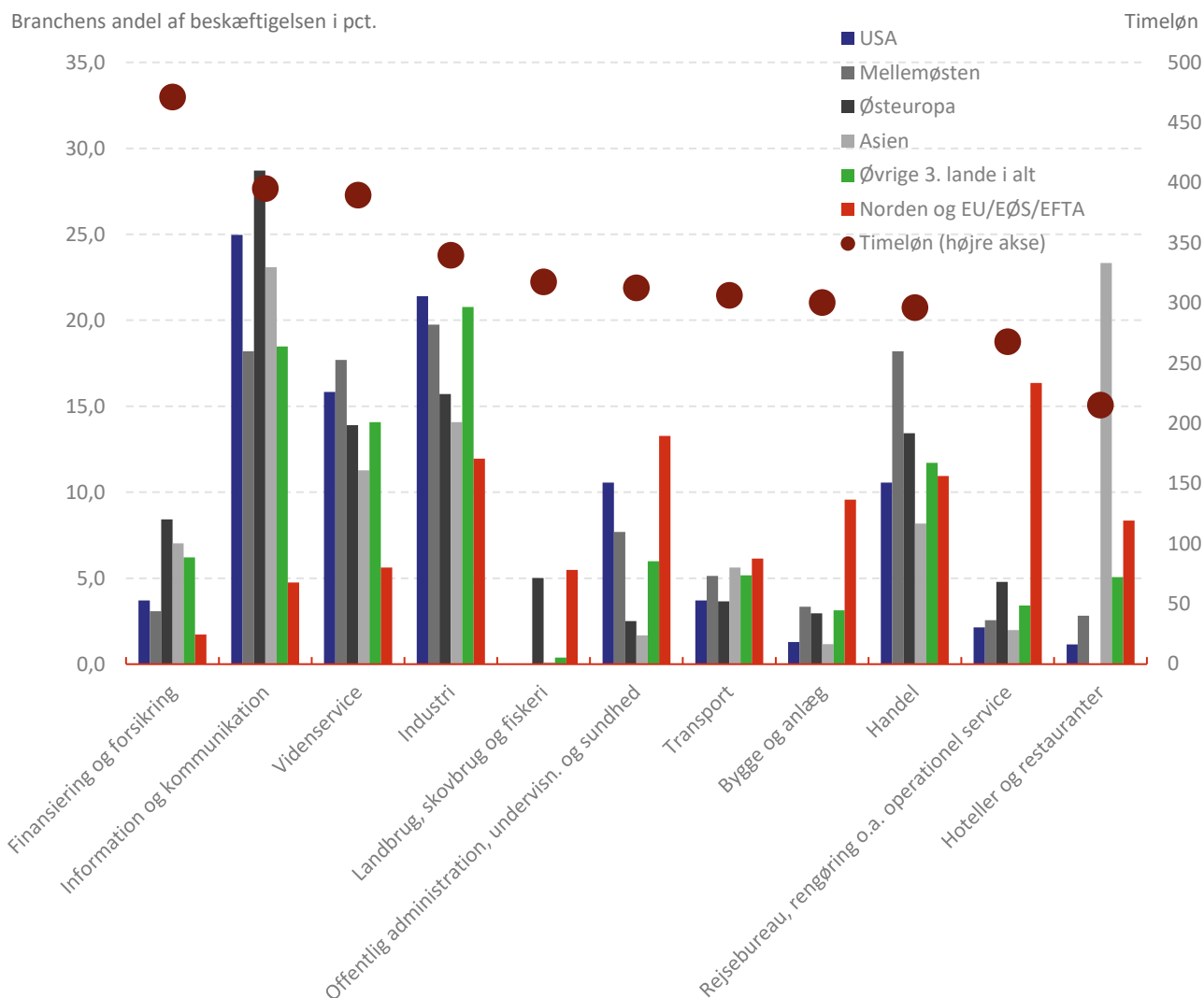
Vi fokuserer herefter på brancher, der har beskæftiget fem pct. eller mere af personerne på beløbsordningen eller fra Norden/EU/ØES/EFTA i 2021.

Branchemønstret fra figur 1 går i store træk igen for personerne på beløbsordningen på tværs af verdensdele. Fx arbejdede mellem 18 og 29 pct. af personerne på beløbsordningen på tværs af verdensdele i *information og kommunikationsbranchen* i 2021, mens det gjaldt for 4,8 pct. af EU-arbejdskraften, jf. figur 4. I den højtlønnede branche *finansiering og forsikring* var der en større andel i branchen fra alle verdensdelene end for EU-arbejdstagerne.

Ser vi igen på *hoteller og restauranter*, er det kun personer fra Asien, der arbejdede i relativt større grad i branchen sammenlignet med EU-arbejdskraften.

Personer fra Mellemøsten var i øvrigt næstmest tilbøjelige til at tage job i den offentlige sektor gennem beløbsordningen. Begrænses en sænkelse af beløbsgrænsen til lande uden for Mellemøsten og Nordafrika kan det således forværre mulighederne for, at offentlige institutioner kan drage nytte af sænkelsen.

FIGUR 4: BESKÆFTIGELSESFORDELINGEN FOR PERSONER PÅ BELØBSORDNINGEN FORDELT PÅ VERDENDEDELE SAMT EU-ARBEJDSKRAFT

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Note: Beskæftigelsestal for januar til oktober 2021. Timeløn målt som fortjeneste pr. præsteret time i 2019. Mellemøsten dækker landene Tyrkiet, Irak, Iran og Syrien. Østeuropa dækker Rusland, Ukraine og Bosnien-Hercegovina. Asien dækker landene Afghanistan, Indien, Kina, Nepal, Pakistan, Filippinerne og Thailand. Alle andre lande uden for Norden/EU/EØS/EFTA ligger i Øvrige 3. lande i alt.

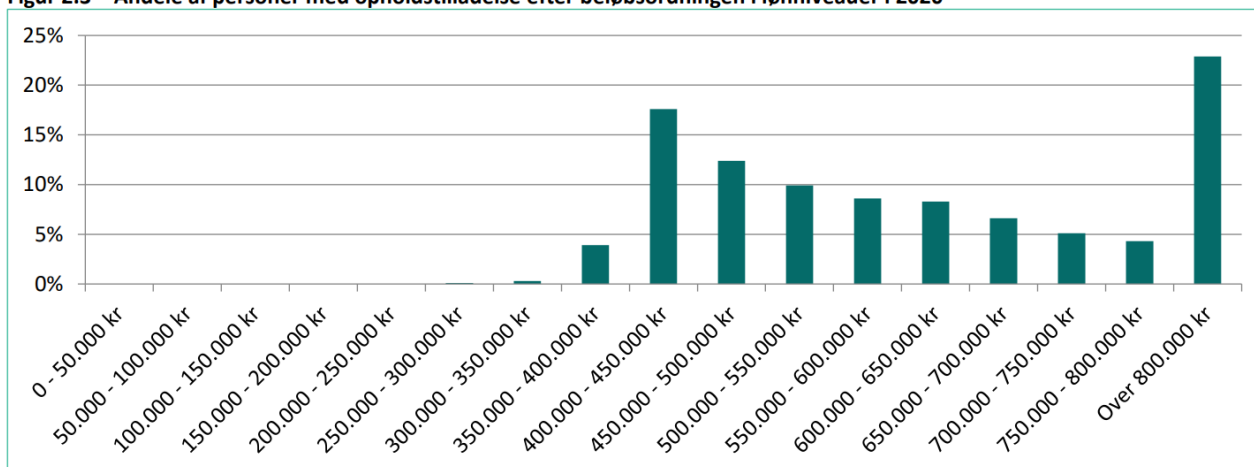
DEBATTEN OM BELØBSORDNINGEN MANGLER NUANCER

Ca. en femtedel af personer på beløbsordningen får en løn tæt på beløbsgrænsen

At en person er ansat i en bestemt branche, er naturligvis ikke udtryk for, at personen får branchens gennemsnitlige timeløn. Der er desværre ikke aktuelle tilgængelige data for lønfordelingen på individniveau for personer på beløbsordningen. Dog har Styrelsen for International Rekruttering og Integration offentliggjort lønfordelingen for personer på beløbsordningen i 2020. Denne fordeling viser, at godt en femtedel af personerne modtog en løn tæt på beløbsgrænsen, der i 2020 var på 436.000 kr., jf. figur 5. Beløbsgrænsen har altså med al sandsynlighed en effekt på muligheden for at tiltrække udenlandske medarbejdere til Danmark, da en ikke uvæsentlig andel af personerne opnår en løn tæt på grænsen. Omvendt er langt størstedelen på ordningen ansat til en løn, der er strengt højere end grænsen. Så selvom der er et arbejdskraftpotentiale ved at sænke beløbsgrænsen, er potentialet ikke overvældende, også taget i betragtning, at der i 2021 kun har været 5.900 personer ansat i Danmark på den ordning, ud af 279.000 erhvervsindvandrere i løbet af året i alt.

FIGUR 5: LØNFORDELINGEN I 2020 PÅ BELØBSORDNINGEN

Figur 2.3 – Andele af personer med opholdstilladelse efter beløbsordningen i lønniveauer i 2020

Anm.: Der er personer med lønniveauer under beløbsgrænsen, da der dels figurerer personer med opholdstilladelser fra tidligere år, hvor beløbsgrænsen var lavere end den er i 2020 og dels er personer med opholdstilladelser, hvor lovgivningen muliggjorde løndelev i udlandet.

Kilde: SIRI på baggrund af særkørsel fra STAR

Kilde: SIRI: [udviklingen-i-international-rekruttering-2018-2020-bilag.pdf \(siri.dk\)](#)

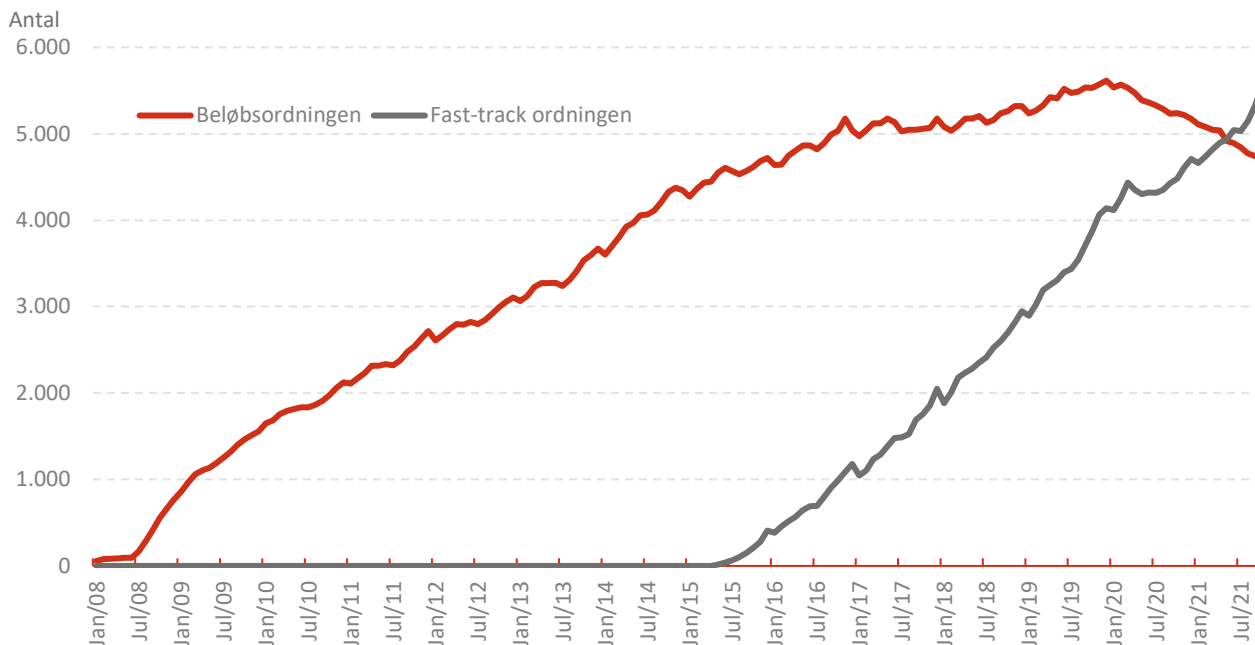
Fast-track ordningen har overhalet beløbsordningen

Som Axcelfuture har vist for nylig, så er beløbsordningen ikke længere den mest benyttede ordning for udenlandsk arbejdskraft fra lande uden for EU. Den sammenlignelige fast-trackordning har nemlig været i kraftig vækst, siden den blev indført i 2015.⁴ Mens antallet af beskæftigede på

⁴ Fast-trackordningen er rettet mod større virksomheder med mindst 20 fuldtids- og fastansatte medarbejdere i den danske virksomhed, der har et reelt behov for at hente højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft fra lande uden for EU/EØS eller Schweiz til Danmark hurtigt. Ordningen omfatter både private og offentlige virksomheder, herunder universiteter.⁴ For at kunne benytte fast-track ordningen skal

beløbsordningen nu er 15 pct. under februar 2020, er antallet på fast-track-ordningen nu 30 pct. over. Det har betydet, at der nu for første gang er flere på fast-trackordningen end på beløbsordningen, jf. figur 6. Samlet set er antallet af ansatte på de to ordninger steget med 4,8 pct. siden februar 2020.⁵

FIGUR 6: NU ER DER FLERE PÅ FAST-TRACKORDNINGEN END PÅ BELØBSORDNINGEN

Kilde: Jobindsats. Personer fra 3. lande.

Debatten om beløbsordningen skal have flere nuancer

Der er altså brug for, at debatten om udenlandsk arbejdskraft og beløbsordningen får tilført flere nuancer.

Det er oplagt at sænke beløbsgrænsen, så virksomheder har mulighed for at tiltrække medarbejdere til stillinger, der ligger i lavere lønniveauer, gennem både beløbsordningen og fast-trackordningen. Men når det kommer til beløbsordningen, så er effekterne begrænset, da ca. 4/5 på ordningen modtager en løn, der ikke er begrænset af beløbsgrænsen. Desuden benyttes beløbsordningen i stort omfang af brancher, der har et relativt højt lønniveau.

Men man bør derfor også sørge for, at det bliver nemmere og muligt for flere virksomheder at blive certificeret til fast-track-ordningen. For at kunne blive certificeret til ordningen skal virksomheden have mindst 20 fuldtids- og fastansatte medarbejdere i den danske virksomhed. Der var 321.500 firmaer i Danmark i 2019, hvoraf de godt 309.000 havde under 20 ansatte.⁶ Man afskærer derfor 96 pct. af virksomhederne fra at blive certificeret. Disse 96 pct. står for 21,5 pct. af den samlede beskæftigelse. Var det muligt for virksomheder med fx 10 eller flere ansatte at blive certificeret, ville det give muligheden for 11.500 flere virksomheder, svarende til 3,6 pct. af de samlede virksomheder og 7,1 pct. af beskæftigelsen. Dette indgår også i regeringens aftale med SF, R og KD, som der dog ikke er et flertal for i Folketinget.

virksomheden være certificeret. Med en certificering har virksomheden mulighed for at ansætte udlændinge uden at skulle afvente sagsbehandlingen hos SIRI. Samtidig giver fast-trackordningen frihed til at arbejde skiftevis i Danmark og i udlandet uden at tilladelsen mistes

⁵ Se hele analysen her: <https://axcelfuture.dk/s/Langt-frre-udlndinge-pa-belbsordningen-efter-coronakrisen.pdf>

⁶ Danmarks Statistiks statistikbank, tabel GF3

Dertil kommer en række snubletråde, der går på tværs af flere af ordningerne. Her tænkes fx på kravet om en dansk lønkonto, der gør det besværligt for virksomheder at indhente specialister på korte kontrakter. Der skal også gøres noget ved de lange sagsbehandlingstider, der særligt rammer personer, der afventer en ansættelse på beløbsordningen – her vil det være en hjælp, hvis flere virksomheder kunne blive certificeret til Fast-track-ordningen.

I debatten er det vigtigt at huske på, at erhvervsindvandrere er en gevinst både for arbejdsmarkedet og for den offentlige økonomi. Finansministeriet opgjorde fx nettogevinsten for de offentlige kasser for personer, der er rekrutteret gennem beløbsordningen, til 283.000 kr. om året.⁷

Det er også værd at huske på, at personer på beløbsordningen som udgangspunkt har opholdstilladelse i fire år, dog med mulighed for forlængelse. Mister de jobbet, har de seks måneder til at finde et nyt (på samme eller tilsvarende ordning), inden opholdstilladelse inddrages – hvis personen ikke selv er skyld i ledighed.⁸ Det reducerer alt andet lige risikoen for integrationsudfordringer, hvorfor det er svært at se behovet for at udelukke en række lande fra en forbedret ordning af den årsag, som de borgerlige partiers forslag ellers gør.

KONTAKT
JENS HJARSBECH
CHEFØKONOM
TLF. 26 19 65 25
JH@AXSELFUTURE.DK

⁷ [indvandreres-nettobidrag-til-de-offentlige-finanser-i-2015_oekonomisk-analyse_230217.pdf \(regeringen.dk\)](#)

⁸ [Ny i Danmark](#)